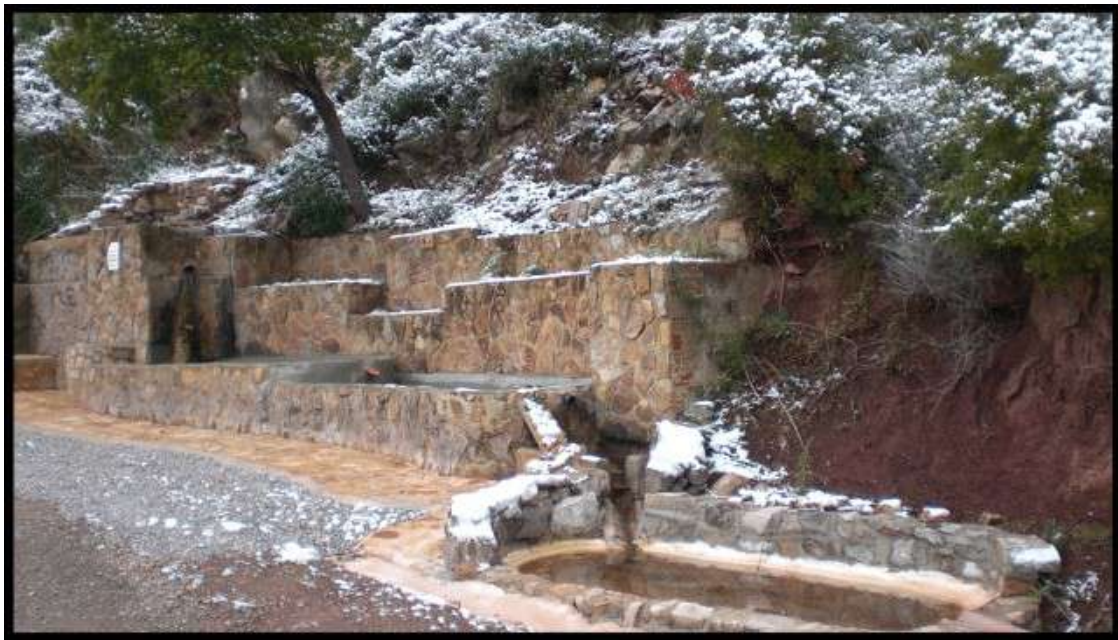

Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

parc **natural** de la **serra calderona**

Butlletí trimestral NÚM. 14 / Boletín trimestral N° 14

HIVERN 2017-2018/ INVIERNO 2017-2018

Hola amics! ¡Hola amigos!

ÚLTIMES NOTÍCIES/ÚLTIMAS NOTICIAS

VÍDEO: Els habitants secrets de la Serra Calderona
Los habitantes secretos de la Serra Calderona

COMIAT DE JAVIER

Dediquem aquest butlletí a **Javier Barona**, el nostre company de treball en l'Equip del Parc Natural durant els últims tres anys. Volem agrair-li la seua dedicació, atenció i companyia. Gràcies per tot el que hem après, per transmetre'ns la seua passió per la Serra Calderona, pels seus paisatges, les gents i la flora i fauna. Li desitgem molta sort i ànim en la seua nova destinació, el Parc Natural del Penyagolosa.

DESPEDIDA DE JAVIER

Dedicamos este boletín a **Javier Barona**, nuestro compañero de trabajo en el equipo del Parc Natural durante los últimos tres años. Queremos agradecerle su dedicación, atención y compañía. Gracias por todo lo que hemos aprendido, por transmitirnos su pasión por la Serra Calderona, por sus paisajes, sus gentes, su flora, su fauna. Le deseamos mucha suerte y ánimo en su nuevo destino, el Parc Natural del Penyagolosa.

RECOLLIDA DE BELLOTES PER A REPOBLACIONS

Aquest hivern les brigades del Parc Natural van arreplegar bellotes de surera (*Quercus suber*) en diferents punts de la Serra Calderona. El motiu: realitzar repoblacions d'aquest arbre, hui en dia molt escàs però d'enorme valor ecològic i especialment adaptat a resistir els incendis. Part d'aquestes bellotes es van reservar per a produir plançons en els vivers del CIEF (Centre d'Investigació i Experimentació Forestal) i així repoblar amb arbres d'un any la pròxima temporada. Amb l'altra part de la collita es van assajar diferents mètodes de sembra directa en els termes de Serra i Marines, comptant amb la inestimable ajuda d'alumnes i professors de el Centre Integrat Públic de Formació Professional de Catarroja. El principal avantatge d'aquest tipus de repoblació és que la bellota desenvolupa en la muntanya una arrel pivotant que aprofundeix en el subsòl i la fa més resistent a la sequera; per a evitar el perill de ser menjades per rosegadors o senglars, les bellotes es van impregnar de bitet, sent marcades amb estakes de fusta per al seu seguiment. L'objectiu és trobar la manera d'anar recuperant els bells boscos de surera que en temps passats van poblar aquestes muntanyes.

RECOGIDA Y SIEMBRA DE BELLOTAS DE ALCORNOQUES

Este invierno las brigadas del Parc Natural recogieron bellotas de alcornoque (*Quercus suber*) en distintos puntos de la Serra Calderona. El motivo: realizar repoblaciones de este árbol, hoy en día muy escaso pero de enorme valor ecológico y especialmente adaptado a resistir los

incendios. Parte de estas bellotas se reservaron para producir plantones en los viveros del CIEF (Centro de Investigación y Experimentación Forestal) y así repoblar con arbolitos de un año la próxima temporada. Con la otra parte de la cosecha se ensayaron distintos métodos de siembra directa en los términos de Serra y Marines contando con la inestimable ayuda de alumnos y profesores del Centro Integrado Público de Formación Profesional de Catarroja. La principal ventaja de este tipo de repoblación es que la bellota desarrolla en el monte una raíz pivotante que profundiza en el subsuelo y la hace más resistente a la sequía; para evitar el peligro de ser comidas por roedores o jabalíes las bellotas se impregnaron de guindilla, siendo marcadas con estacas de madera para su seguimiento. El objetivo es hallar la manera de ir recuperando los hermosos bosques de alcornoque que antaño poblaron estas montañas.

REPOBLACIONS DEL DIA DE L'ARBRE

Per a celebrar el dia de l'arbre els xiquets i xiquetes de tres escoles públiques de l'entorn del Parc Natural - Alt Carraixet d'Olocau, Sant Llorenç Màrtir de Massalfasar i Tomás de Montañana de València- i el Col·lectiu "Lambda" de Lesbianes, Gais, Transexuales i Bisexuals, en col·laboració amb un propietari forestal i l'ajuntament de Nàquera, van realitzar repoblacions juntament amb l'Equip del Parc Natural en diferents punts de la Serra Calderona. En un ambient lúdic-festiu, es va aprofitar per a educar i sensibilitzar els participants sobre la importància dels boscos. Diversos

centenars de plançons de pi blanc, carrasques, sureres. llenstiscles, arbocers i molts altres arbres i arbustos característics de la muntanya mediterrània es van usar per a regenerar àrees degradades de la muntanya de Portacoeli a Serra o enriquir el sotabosc de pinades monoespècífiques a Nàquera i Olocau.

REPOBLACIONES DEL DÍA DEL ÁRBOL

Para celebrar el día del árbol los niños y niñas de tres colegios públicos del entorno del Parque Natural - Alt Carraixet d'Olocau, Sant Llorenç Màrtir de Massalfasar y Tomás de Montañana de Valencia- y el Colectivo "Lambda" de Lesbianas, Gais, Transexuales y Bisexuales, en colaboración con un propietario forestal y el ayuntamiento de Nàquera realizaron repoblaciones junto con el Equipo del Parque Natural en diferentes puntos de la Serra Calderona. En ambiente lúdico-festivo, se aprovechó para educar y sensibilizar a los participantes sobre la importancia de los bosques. Varios cientos de plantones de pino carrasco, encinas, alcornoques, lentiscos, madroños y muchos otros árboles y arbustos característicos del monte mediterráneo se usaron para regenerar áreas degradadas del monte de Portacoeli en Serra o enriquecer el sotobosque de pinares monoespècíficos en Nàquera y Olocau.

Ruta a "El Pinar" en col.laboració amb l'Oficina de Turisme i l'Ajuntament de Nàquera.

En col.laboració amb la Regidoria de Turisme, la Regidoria d'Esport i l'Oficina de Turisme de l'Ajuntament de

Nàquera es va realitzar una ruta a "El Pinar", dins del programa "Coneix Nàquera-Caminades guiades" el 27 de gener. Més de 30 persones van poder gaudir d'una jornada per la muntanya i el bosc "El Pinar" i visitar la Cova Margarida; a més de descobrir l'Ermita de Sant Francesc gràcies al personal de l'Oficina de Turisme, Clara i Irene.

Ruta a "El Pinar" en colaboración con la Oficina de Turismo y el Ayuntamiento de Nàquera

En colaboración con la Concejalía de Turismo, la Concejalía de Deporte y la Oficina de Turismo del Ayuntamiento de Nàquera se realizó una ruta a "El Pinar", dentro del programa "Conoce Nàquera-Caminatas guiadas" el 27 de enero. Más de 30 personas pudieron disfrutar de una jornada por la montaña y el bosque "El Pinar" y visitar la Cova Margarita; además de descubrir la Ermita de Sant Francesc gracias al personal de la Oficina de Turismo, Clara e Irene.

CONEIXEU LES MELMELADES DE LA MARCA PARCS NATURALS?

En el poble d'Altura (Castelló), entre codonys, figueres i diversos fruiters, quasi tres generacions de mestres artesans ens oferixen la seua àmplia experiència i el seu millor saber en l'elaboració de dolços i melmelades.

Situat en un enclavament privilegiat en plena naturalesa i rodejat per les Serres Calderona i Espadà, a escassos metres de la Cartoixa de Val de Crist es troba la Fàbrica de Dolços "La Cartoixa de Val de Crist".

Fundada en 1985 per German Torres Peñalvert, la Cartoixa de Val de Crist va començar com una fàbrica de transformació de fruita, principalment dels més de 900 codonys que posseïx

la finca.

Al seu torn, es va començar a produir fruita confitada de manera totalment artesanal, este producte tan apreciat va ser precisament una de les raons de l'expansió de l'empresa.

Actualment, a més del Dolç de Codony, elaboren més de 54 classes de mermelades, com la Minve-la de Tomaca, de Ceba, Poma Canella, de Boletus Trufa, Fresitas Mòdena Pebre, Pimentó Piquillo, Oliva Serrana i multitud de Geleés (roses De, Violetes, Romero, Gesmil, Pedro Ximenez, Gin Tonic...). No deixeu de visitar la seua pàgina web, <http://dulcescartuja.com>, su Facebook i Twitter.

¿CONOCÉIS LAS MERMELADAS DE LA MARCA PARQUES NATURALES?

En el pueblo de Altura (Castellón), entre membrillos, higueras y diversos frutales, casi tres generaciones de maestros artesanos nos ofrecen su amplia experiencia y su mejor saber en la elaboración de dulces y mermeladas.

Situado en un enclave privilegiado en plena naturaleza y rodeado por las Sierras Calderona y Espadán, a escasos metros de la Cartuja de Val de Cristo se encuentra la Fábrica de Dulces “La Cartuja de Val de Cristo”.

Fundada en 1985 por Germán Torres Peñalvert, la Cartuja de Val de Cristo comenzó como una fábrica de transformación de fruta, principalmente de los más de 900 membrillos que posee la finca.

A su vez, se empezó a producir fruta confitada de manera totalmente artesanal, este producto tan apreciado fue precisamente una de las razones de la expansión de la empresa.

Actualmente, además del Dulce de Membrillo, elaboran más de 54 clases de mermeladas, como la Mermela de

Tomate, de Cebolla, Manzana Canela, de Boletus Trufa, Fresitas Modena Pimienta, Pimiento Piquillo, Oliva Serrana y multiud de Geleés (rosas de Alejandría, Violetas, Romero, Jazmín, Pedro Ximenez, Gin Tonic...). No dejeis de visitar su página web, <http://dulcescatruja.com>, su Facebook y Twitter.

BALADRAR MONUMENTAL

El bell però verinós baladre (*Nerium oleander*) és una espècie pròpia dels barrancs, rambles i rius mediterranis, en els que les seues boniques flors roses de cinc pètals donen una cridanera nota de color en l'època estival. De fulles lanceolades de color verd intens, presenta tiges dretes i llenyoses normalment d'1-3 cm de diàmetre i entre 1'5 i 2 m d'altura. No són habituals en el medi natural baladres d'una grandària excepcional ja que solen créixer en barrancs, rambles i rius de llits pedregosos amb poc sòl i afectats de quan en quan per fortes riuades que arriben a arrancar-los d'arrel. No obstant això hem "descobert" un conjunt d'exemplars de port monumental (de fins a 20 cm de diàmetre de tija i més de 5 m d'altura) al Barranc del Carraixet. De fet, no coneixem al llarg de la Comunitat València exemplars de les dimensions que hem vist pel que aquesta singular i monumental formació vegetal mereix ser preservada. Cal assenyalar que, encara que la seua toxicitat no recomana l'ús d'aquesta espècie de forma casolana, s'està experimentant el seu ús en la lluita contra el càncer amb resultats molt interessants.

ADELFA MONUMENTAL

La bella pero venenosa adelfa (*Nerium oleander*) es una especie propia de los barrancos, ramblas y ríos mediterráneos, en los que sus bonitas flores rosas de cinco pétalos dan una llamativa nota de color en la época estival. De hojas lanceoladas de color verde intenso, presenta tallos erguidos y leñosos normalmente de 1-3 cm de diámetro y entre 1'5 y 2 m de altura. No son habituales en el medio natural adelfas de un tamaño excepcional ya que suelen crecer en los lechos pedregosos y con poco suelo de barrancos, ramblas y ríos que, además, son afectados de cuando en cuando por fuertes riadas que llegan a arrancarlos de raíz. Sin embargo hemos "descubierto" un conjunto de ejemplares de porte monumental (de hasta 20 cm de diámetro de tallo y más de 5 m de altura) en el Barranc del Carraixet. De hecho no conocemos a lo largo de la Comunidad Valencia ejemplares de las dimensiones que hemos visto por lo que esta esta singular y monumental formación vegetal merece ser preservada. Hay que señalar que, aunque por su toxicidad nunca debe usarse de forma casera, se está experimentando su uso en la lucha contra el cáncer con resultados muy interesantes.

FONT DE L'OLIVASTRE

Situada entre els termes d'Altura i Segorbe, la millora i manteniment d'este punt d'aigua estava planificada des de fa mesos. Després de l'incendi de Gátova al juny de 2017, en el que va ser afectada, es van posposar treballs per a veure com evolucionava l'entorn. Durant els mesos hivernals, s'han realitzat diverses actuacions, a fi

d'assegurar una làmina d'aigua per a la fauna, així com facilitar l'accés a la població local i visitants.

FUENTE DEL OLIVASTRO

Situada entre los términos de Altura y Segorbe, la mejora y mantenimiento de este punto de agua estaba planificado desde hace meses. Tras el incendio de Gátova en junio de 2017, en la que fue afectada, se pospusieron dichos trabajos para ver como evolucionaba el entorno. Durante los meses invernales, se han realizado varias actuaciones, con el fin de asegurar una lámina de agua para la fauna, así como facilitar el acceso a la población local y visitantes.

BIOTRITURADORA

En aquests mesos hivernals, les Brigades de Manteniment i Conservació han realitzat treballs selvícoles de prevenció d'incendis forestals. Les actuacions s'han centrat en zones amb una elevada hiper-densitat de Pi blanc (*Pinus halepensis*) post-incendi, on han executat faixes auxiliars, seguint el traçat de diverses pistes forestals. Totes les restes vegetals han sigut eliminades in situ, gràcies a la disponibilitat d'una biotrituradora.

BIOTRITURADORA

Durante estos meses invernales, las Brigadas de Mantenimiento y Conservación han realizado trabajos selvícolas de prevención de incendios forestales. Las actuaciones se han centrado en zonas con una elevada hiperdensidad de Pino carrasco (*Pinus halepensis*) post-incendio, donde han ejecutado fajas auxiliares, siguiendo el trazado de varias pistas forestales. Todos los

restos vegetales han sido eliminados in situ, gracias a la disponibilidad de una biotrituradora.

CARTELLS RUTES PARC

Les Brigades de Manteniment i Conservació del Parc Natural han reposat els senyals d'inici de la ruta roja (Olocau) i ruta groga (Portacoeli, Serra). En alguns casos per vandalisme i en uns altres, s'ha aprofitat per a col·locar una versió més actualitzada, oferint als visitants més informació. S'han incorporat més dades, com a perfil, dificultat, fotografies i un plànol detallat de la ruta i punts d'interès.

CARTELES RUTAS PARQUE

Las Brigadas de Mantenimiento y Conservación del Parc Natural han repuesto las señales de inicio de la ruta roja (Olocau) y ruta amarilla (Portacoeli, Serra). En algunos casos por vandalismo y en otros, se ha aprovechado para colocar una versión más actualizada, ofreciendo a los visitantes más información. Se han incorporado más datos, como perfil, dificultades, fotografías y un plano detallado de la ruta y puntos de interés.

V Marcha Solidaria contra el Càncer. Serra (Valencia), 25 febrero 2018
V Marxa Solidària contra el Càncer. Serra (València), 25 febrer 2018

Dia de la Dona, Nàquera (València), 5 març 2018
Día de la Mujer, Nàquera (València), 5 de marzo 2018

*Visita IES Saler (València), Tècnic Superior en Educació i Control Ambiental
Visita IES Saler (València), Técnico Superior en Educación y Control Ambiental*

*Dia Mundial de l'Aigua. Marines Vell. 25 de març 2018
Día Mundial del Agua. Marines Vell. 25 de marzo 2018*

*Per a consultar números anteriors del Butlletí punxa [ací](#)
Para consultar números anteriores del Boletín pincha [aquí](#)*

Redacció: Equip tècnic del Parc Natural

Parc Natural Serra Calderona

Centre d'interpretació

C/ Lepanto, 4 46119 Nàquera (Valencia)

serra_calderona@gva.es

679 19 52 38 / 96 168 19 93

<http://www.parquesnaturales.gva.es/es/web/pn-serra-calderona>

Inscriu-te en: Inscríbete en:

<http://www.parquesnaturales.gva.es/es/web/pn-serra-calderona/suscripcion>